

tussen Duin & Dijk

Natuur in Noord-Holland. Jaargang 14 3 ● 2015

● Foto's: Theo Baas

Dolle kervel

Chaerophyllum temulum

Dolle kervel is in Noord-Holland aan een opmars bezig.

Kenmerken

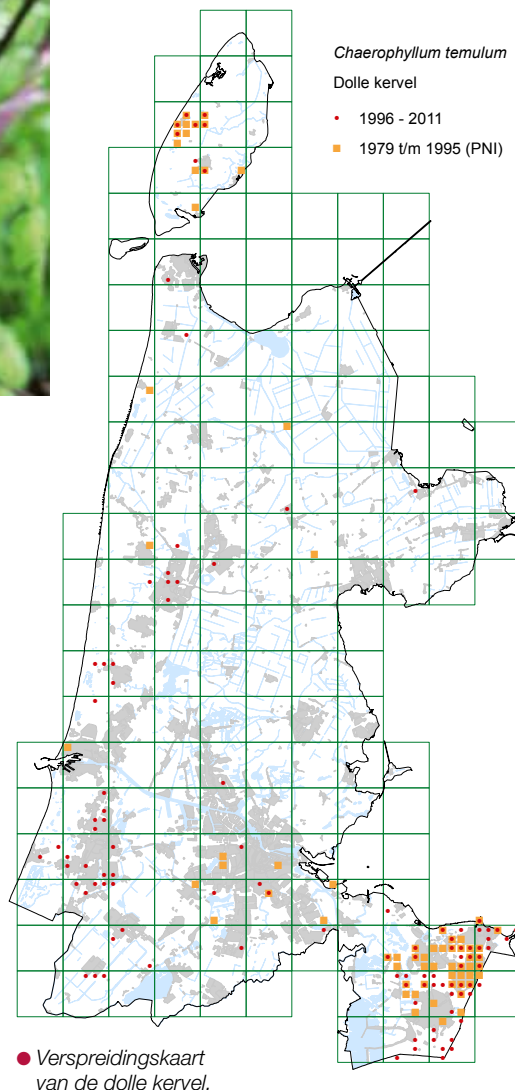
Dolle kervel is een tweejarige, tot 120 cm hoge plant uit de schermbloemfamilie. De plant doet oppervlakkig enigszins aan fluitenkruid denken maar bloeit later en het blad is veel fijner. De stengel is wit behaard en paarsrood gevlekt en vertoont onder de knopen een kenmerkende verdikking. De blaadjes zijn dof donkergroen. Voor de bloei hangen de schermpjes over. Dolle kervel heeft zijn Nederlandse naam te danken aan het feit dat koeien die er te veel van eten suf worden en zich gedragen alsof ze dronken zijn (de plant is licht giftig) en de blaadjes lijken op die van kervel. Temulum betekent 'bedwelmend'. De plant bloeit in de voorzomer van mei tot juli. De soort kan verward worden met de dodelijk giftige gevlekte scheerling, die ook een gevlekte stengel heeft. De stengels van gevlekte scheerling zijn echter onbehaard en hol, terwijl dolle kervel behaarde, gevulde stengels heeft. De plant groeit altijd in grote groepen.

Ecologie

Dolle kervel is een plant van half beschaduwde plaatsen op stikstofrijke, matig droge tot vochtige, vaak kalkhoudende, goed doorlatende grond (zand, leem, löss, mergel, lichte klei en zavel). Ze komt vooral veel voor in lichte, zandige beekdalbossen. Ook kan ze talrijk zijn langs bosranden en houtwallen. In bossen op de arme pleistocene zandgronden wijst het voorkomen van de plant op lemige plekken. Verder kunnen we de plant vinden langs beschaduwde bermen, spoorwegen, ruigten, en plantsoenen.

Voorkomen en trend

Dolle kervel is vrij algemeen in het zuiden, oosten en midden van het land, het rivierengebied en de zuid-

lijke helft van Zeeland. Daarbuiten is ze zeldzaam. In Noord-Holland vinden we de plant vooral in het Gooi. In het stedelijk gebied is ze duidelijk aan een opmars bezig (Amsterdam, Haarlem en Castricum), maar ook in Hoofddorp, Nieuw Vennep en De Koog op Texel. Voor een deel kan dit een waarnemingseffect zijn, omdat de belangstelling voor planten in het stedelijk gebied sterk is toegenomen, maar ik denk dat het voor een deel reëel is. In mijn woonwijk (Alkmaar Noord) kom ik de plant pas sinds een aantal jaren tegen. Inmiddels heb ik ook langs de binnenduinrand nieuwe groeiplaatsen ontdekt, dus het loont de moeite naar deze voor Noord-Holland relatief onbekende plant uit te kijken (en waarnemingen door te geven op waarneming.nl).

Theo Baas
Baas0828@planet.nl